

УДК 138.14

С.В. Демчук, А.Й. Павлик

Технічний коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя, Україна

ВИКОРИСТАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БІБЛІОТЕКАХ

S.V. Demchuk, A.Y. Pavlyk

TAKING ADVANTAGES OF THE MARKETING TECHNOLOGIES IN THE LIBRARY

Бурхливий розвиток інформаційних технологій, посилення впливу інтернет-культури і насиченість телебачення призвели до різкого падіння інтересу молоді до художньої літератури і до друкованого слова загалом. Впродовж століть книга була підґрунтям інтелектуального і духовного розвитку, а сьогодні стрімко втрачає свої позиції у житті сучасної людини.

Через застарілість бібліотечних фондів і високі ціни на книги зникала традиція читання, а це означає, що під загрозою вміння нації критично мислити та аналізувати. Адже освічені громадяни – багатство будь-якої держави. За даними соціологічних досліджень, саме у молодих українців інтерес до книги знижується більше, ніж у представників інших вікових груп.

Як захопити молодь до читання? Необхідно починати з дітей, бо це наше майбутнє. Щоб збільшити кількість читачів доцільно використовувати такі маркетингові технології:

1. «book-trailer» - метод просування книги за допомогою новітніх технологій. Цей термін у перекладі з англійської мови – «book»-книга, «trailer»-«промо-ролик» означає короткий відеоролик, який стисло й дивовижно розповідає про зміст книги і використовується для її анонсування чи реклами;

2. «bookcrossing» в перекладі з англійської мови означає «подорож» книги або книгообмін. Буккроссінг — громадський рух, що діє за принципом соціальних мереж і близький до флешмобу. Людина, прочитавши книгу, залишає її у громадському місці (парк, кафе, поїзд), для того, щоб інша, випадкова, людина змогла цю книгу, знайти та прочитати. Та людина у свою чергу повинна повторити процес. Спостереження за рухом книги здійснюється через спеціальні сайти в Інтернеті;

3. проект «Літній читальний зал». Інформаційна складова проекту може включати в себе:

- роздачу флайерів-запрошень завітати в «Літній читальний зал»;
- закладок-пам'яток для молодих батьків «Любити книгу потрібно з дитинства»;
- барвисті закладки-запрошення відвідати бібліотеку під назвою «Декілька рядків до філіжанки кави» з інформацією про новинки художньої літератури. Унікальності такого проекту може додати задіяна зовнішня реклама у вигляді футболок і бейсболок на співробітниках бібліотеки із закликом «Читати – це стильно!»;

4. проект «Тролейбус, який читає» - одна з нових форм соціальної реклами, спрямованої на просування читання. Основна мета проекту - стимулювання громадського інтересу до книги й читання, підкреслюючи роль бібліотек як лідера у формуванні особистості;

5. майстер-клас з виготовлення закладок до книг - «bookmark». Інколи така банальна річ як закладка для книги може бути справжнім витвором мистецтва! З такою закладкою і книжку приємніше читати і є можливість розвивати творчі здібності дитини та засвоїти різні види техніки виготовлення закладок;

6. аукціон книги - захід доречно проводити з метою презентації нових надходжень до бібліотеки та підвищення попиту на них. Вибираються декілька книг-«лотів», що в даний період є бестселерами або користуються попитом серед різних груп читачів. Найвища ціна книги визначається активністю користувачів та їхніми правильними відповідями. За цими ознаками ведучий заходу встановлює «покупця» певної книги, який одержує право на її читання. Використання характерної атрибутики – молотка, який матимуть учасники «торгів» допоможе створити атмосферу азарту і справжнього аукціону. Такий захід ознайомить дитвору ще із одним методом ціноутворення в умовах ринкової економіки як аукціон та розширить їх кругозір;

7. проект «Літературний автобус для дітей» - створений для дітей віком 5-8 років. Автобус може бути наповнений різними книгами та іграшками. Наприклад, професійні аніматори влаштували б спеціально розроблені та цікаві зустрічі з книжками для дітей до 10 років. Діти, які тільки починають читати, спершу б познайомились з віршами та розповідями. Діти дошкільного віку відкрили б для себе багато нового: від ілюстрацій до аудіо-книг із цікавими історіями;

8. проект «Підтримка батьків в освіті дітей», що має на меті надати батькам необхідні вміння та навички, з якими б вони змогли допомогти своїм дітям навчитись читати. Щотижня протягом трьох місяців батьки відвідувати б заняття, на яких психологи демонструють прості навчальні методи, які батьки зможуть використати навчаючи своїх дітей читати. Після того, батькам рекомендується прочитані книжки не відкладати, а обговорювати зі своїми дітьми;

9. проект «Книга і фільм в кінотеатрі» - проект створений для наймолодших читачів. Після читання та перегляду, дітей запрошували б до студії, де за допомогою кольорів та форм вони б змогли виразити свої враження від фільму чи книги. Це надзвичайно розвиває їхню уяву, вчить мріяти, а батькам надає чудову можливість пригадати улюблені казки і мультфільми з дитинства;

10. проект «Національний тиждень читання дітям». Його мета – відродити культ читання книги шляхом щоденного читання дітям вголос із раннього віку: вдома, в дитячих садочках і школах. Акція закликає людей і фахівців, які займаються освітою молодого покоління щодня виділяти 20 хвилин на читання вголос для дітей і підлітків;

11. конкурси, наприклад «Коронація слова» і запропонувати дітям написати твір про Україну, про її краєвиди та найчарівніші місця, про улюблені маршрути для відпочинку та найпотаємніші історії краю. Написану історію можна проілюструвати малюнком;

12. книжкові виставки – презентації «Бібліодрайв»;

13. літературний подіум «Модна книга» та інші.

Під час проведення заходів необхідно акцентувати увагу на роль книги в становленні особистості, формуванні моральних якостей, в оволодінні знаннями, виборі професії. Також варто запам'ятати наступну аксіому: якщо хочеш поговорити з ким – небудь - розгорни книгу. Якщо ти занудьгував – візьми книгу. Якщо хочеш одержати пораду - відшукай у книзі. Якщо прагнеш знайти друга – подружись з книгою. Якщо мрієш стати освіченою людиною - читай книгу. Якщо хочеш відчутти безмежні можливості людського розуму - працюй з книгою.

Отже, запропоновані різні за формою і змістом технології можуть бути спрямовані на підвищення престижу читання книг і використані для популяризації читання серед дітей та підлітків на локальному та національному рівнях.

1. [Електронний ресурс].- режим доступу:
https://www.lgbt.org.ua/ru/blogs/show_141/